

JUHEND TOIMINGUTE OSAS PÄRAST LAPSE KAOTUST

Raseduse katkemine ehk beebi surm enne 22. rasedusnädalat

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
SÜNNITÕEND	Ei väljastata. Juhtunu on kirjas vaid ema haigusloos.	<ul style="list-style-type: none"> Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendiportaalis Digilugu
LAHANG	Surma põhjuse tuvastamise seaduse kohaselt on kohustuslik vastsündinu lahata alates sünnikaalust 500 g või alates 22. rasedusnädalast sündinud elutunnustega loote surma korral.	<ul style="list-style-type: none"> Ämmaemand, sotsiaaltöötaja Surma põhjuse tuvastamise seadus
ARSTLIK SURMATEATIS	Ei väljastata. Juhtunu on kirjas vaid ema haigusloos.	<ul style="list-style-type: none"> Ämmaemand, sotsiaaltöötaja Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendiportaalis Digilugu
REGISTREERIMINE RAHVASTIKU-REGISTRIS	Ei registreerita.	<ul style="list-style-type: none"> Perekonnaseisutoimingute seadus
SURMATÕEND	Ei väljastata. Juhtunu on kirjas vaid ema haigusloos.	<ul style="list-style-type: none"> Ämmaemand, sotsiaaltöötaja Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendiportaalis Digilugu
EMA VANEMAHÜVITIS/EMAPUHKUS	Emapuhkust ei vormistata ning vanemahüvitist ei maksta, sest tegemist on raseduse katkemisega.	<ul style="list-style-type: none"> Sotsiaalkindlustusamet Naistearst
ISA VANEMAHÜVITIS/ISAPUHKUS	Isapuhkust ei vormistata ning vanemahüvitist ei maksta, sest tegemist on raseduse katkemisega.	<ul style="list-style-type: none"> Sotsiaalkindlustusamet Naistearst
EMA TÖÖVÕIMETUSLEHT	Töövõimetuslehe väljastab naistearst.	<ul style="list-style-type: none"> Naistearst, perearst
ISA TÖÖVÕIMETUSLEHT	Töövõimetuslehe osas tuleb aru pidada mehe arstiga.	<ul style="list-style-type: none"> Sotsiaaltöötaja, arst, tööandja
RIIKLIK SÜNNITOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Sünnitoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> Sotsiaaltöötaja

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
MATUSETOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Matusetoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaaltöötaja, KOVi sotsiaalosakond
MATMINE	Alla 500 g beebi puhul puudub hetkel seadusandlik regulatsioon nii beebi keha väljastamise suhtes vanematele kui ka matmise osas. Vanemate soovi korral on võimalik tuhastamise osas kokku leppida patoloogikumi ja krematooriumiga. Avalda selleks selgelt soovi kohe haiglas. Üheks võimaluseks tuha matmiseks ning lapse mälestamiseks on Vaikuse laste rahupaik. Uuri täpsemalt www.vaiksed.ee .	<ul style="list-style-type: none"> • Kalmistuseadus • Sotsiaaltöötaja, patoloogikum, krematoorium, kalmistu haldaja, kirikuõpetaja • info@vaiksed.ee
LAPSE NIMI	Paljud vanemad on mõelnud oma lapsele nime, kuid paraku ei kajastu lapse nimi rahvastikuregistri andmebaasis ega ka muudes dokumentides.	

Surnultsünd ehk beebi surm peale 22. rasedusnädalat

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
SÜNNITÕEND	Ei väljastata. Juhtunu on kirjas vaid ema haigusloos.	<ul style="list-style-type: none"> • Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendiportaalis Digilugu
LAHANG	Surma põhjuse tuvastamise seaduse kohaselt on kohustuslik vastsündinu lahata alates sünnikaalust 500 g või alates 22. rasedusnädalast sündinud elutunnustega loote surma korral.	<ul style="list-style-type: none"> • Ämmaemand, sotsiaaltöötaja • Surma põhjuse tuvastamise seadus
ARSTLIK SURMATEATIS	Väljastatakse patoloogikumi poolt ema isikuttõendava dokumendi alusel.	<ul style="list-style-type: none"> • Patoloogikum
REGISTREERIMINE RAHVASTIKU-REGISTRIS	Ei registreerita.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus
SURMATÕEND	Ei väljastata. Juhtunu on kirjas vaid ema haigusloos.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus • Ämmaemand, sotsiaaltöötaja • Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendiportaalis Digilugu
EMAPUHKUS/EMA VANEMAHÜVITIS (TÖÖTAV EMA)	Töötaval emal on õigus saada ema vanemahüvitist kuni 100 järjestikust kalendripäeva. Kui laps sünnib ennetähtaegsena ja surnult ja ema ei ole jõudnud hakata enne lapse sündi ema vanemahüvitist kasutama, tekib emal õigus ema vanemahüvitisele alates lapse sünnist 100 järjestikust kalendripäeva. Kui ema on hakanud ema vanemahüvitise saamise õigust kasutama enne lapse surnult sündi, on tal õigus jätkata emapuhkusel ja saada ema vanemahüvitist kokku 100 kalendripäeva. Emapuhkusel olles ja ema vanemahüvitist saades on emale tagatud ravikindlustus. Emapuhkusel viibides on töötamine keelatud.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekohivitise seadus • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet
EMAPUHKUS/EMA VANEMAHÜVITIS (MITTETÖÖTAV EMA)	Mittetöötaval emal on lapse surnult sünni korral õigus saada ema vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevat päevast.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekohivitise seadus • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
ISAPUHKUS/ISA VANEMAHÜVITIS	Isal, kelle laps surnult, on õigus saada isapuhkust ja isa vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevast päevast olenemata sellest, kas ta on isapuhkust ja isa vanemahüvitise saamise õigust enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva kasutanud. Isapuhkuse ja isa vanemahüvitise õigus on nii töötaval kui ka mittetöötaval isal. Töösuhtes oleval isal on isapuhkusele viibides töötamine keelatud.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekaitseamet • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet
RIIKLIK SÜNNITOETUS	Lapse surnult sünni korral tekib ühel vanemal õigus sünnitoetusele (ühikordne makse).	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaaltöötaja • Sotsiaalkindlustusamet • Perekaitseamet
KOHALIKU OMAVALITSUSE SÜNNITOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Kohaliku omavalitsuse sünnitoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> • Kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakond
MATUSETOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Matusetoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> • Kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakond
MATMINE	Kalmistule maetakse ja tuhastatakse arstliku surmateatise alusel. Arstliku surmateatise väljastab patoloogikum, osadel juhtudel saab vanem surmateatise kätte sünnitushaigla registratuurist või sotsiaaltöötaja käest. Matmise ning soovi korral tuhastamise korraldamiseks on vajalik võtta ühendust matusebürooga. Kirikliku matuse korral ka kirikuõpetajaga. Üheks võimaluseks tuha matmiseks ning lapse mälestamiseks on Vaikuse laste rahupaik. Uuri täpsemalt www.vaiksed.ee .	<ul style="list-style-type: none"> • Kalmistuseadus • Sotsiaaltöötaja, patoloogikum, krematoorium, kalmistu haldaja, kirikuõpetaja
LAPSE NIMI	Lapse eesnimi on võimalik lisada perinataalsurma põhjuse teatisesse, kust see jõuab läbi tervishoiuteenuse infosüsteemide (TISI) surma põhjuste registrisse. Soovi korral saavad vanemad jäädvustada lapse nime tema hauakivil.	

Kui beebi suri peale sünnitust

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
SÜNNITÕEND	Väljastatakse sünnitusmajas (digitaalne) sünnitõend.	<ul style="list-style-type: none"> • Haigla väljavõte on kättesaadav patsiendi-portaalil Digilugu
LAHANG	Surma põhjuse tuvastamise seaduse kohaselt on kohustuslik vastündinu lahata alates sünnikaalust 500 g või alates 22. rasedus-nädalast sündinud elutunnustega loote surma korral.	<ul style="list-style-type: none"> • Ämmaemand, sotsiaaltöötaja • Surma põhjuse tuvastamise seadus
ARSTLIK SURMATEATIS	Väljastatakse patoloogikumi poolt ema isikutõendava dokumendi alusel.	<ul style="list-style-type: none"> • Patoloogikum
REGISTREERIMINE RAHVASTIKU-REGISTRIS	Sünni ja surma registreerimiseks ning sünni- ja surmatõendi väljastamiseks peaksid pöörduma maakonnakeskuse maavalitsusse või kohaliku omavalitsuse valla- või linnavalitsusse (Tallinnas muuhulgas Perekonnaseisumetisse). Kaasas peab olema: meditsiiniline sünnitõend (haiglast, sünnitusmajast), juhul, kui pole digitaalne; arstlik surmateatis (patoloogiaosakonnast) ning isikutõendav dokument.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus
SURMATÕEND	Väljastab perekonnaseisutoiminguid teostav asutus.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus
EMAPUHKUS/EMA VANEMAHÜVITIS (TÖÖTAV EMA)	Töötaval emal on õigus saada ema vanemahüvitist 100 järjestikust kalendripäeva. Kui laps sünnib elusalt, aga sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi ja emal on lapse surma päevaks emapuhkust ja ema vanemahüvitist kasutatud rohkem kui 70 kalendripäeva, on emal õigus saada ema vanemahüvitist veel täiendavad 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevat päevast. Kui ema on hakanud ema vanemahüvitise saamise õigust kasutama hiljemalt 31. kalendripäeval enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva ja lapse surma kuupäeval saab ema juba jagatavat vanemahüvitist, vormistatakse ema tagasi ema vanemahüvitise saajaks. Emapuhkusel olles ja ema vanemahüvitist saades on emale tagatud ravikindlustus. Emapuhkusel viibides on töötamine keelatud.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet
EMAPUHKUS/EMA VANEMAHÜVITIS (MITTETÖÖTAV EMA)	Kui mittetöötava ema laps sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on emal õigus saada ema vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevat päevast. Kui lapse surma kuupäeval saab ema juba jagatavat vanemahüvitist, vormistatakse ema tagasi ema vanemahüvitise saajaks.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet

Teema, mille kohta soovin infot	Kuidas see puudutab mind?	Kust saan infot?
ISA PUHKUS/ISA VANEMAHÜVITIS	Isal, kelle laps sureb 70 kalendripäeva jooksul pärast sündi, on õigus saada isapuhkust ja isa vanemahüvitist 30 järjestikust kalendripäeva lapse surmale järgnevast päevast olenemata sellest, kas ta on isapuhkust ja isa vanemahüvitise saamise õigust enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva kasutanud. Isapuhkuse ja isa vanemahüvitise õigus on nii töötaval kui ka mittetöötaval isal. Töösuhtes oleval isal on isapuhkusel viibides töötamine keelatud.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekohaliku seadus • Naistearst • Sotsiaalkindlustusamet
RIIKLIK SÜNNITOETUS	Lapse sünni korral tekib ühel vanemal õigus sünnitoetusele (ühekordne makse).	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaaltöötaja • Sotsiaalkindlustusamet • Perekohalike seadus
KOHALIKU OMAVALITSUSE SÜNNITOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Kohaliku omavalitsuse sünnitoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> • Kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakond
MATUSETOETUS	Riiklikult ei kohaldata. Matusetoetuse saamiseks võib pöörduda kohaliku omavalitsuse poole.	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaaltöötaja, KOVi sotsiaalosakond
MATMINE	Kalmistule maetakse ja tuhastatakse surma tõendi alusel. Surmatõendi väljastab tervishoiuasutus. Matmise ning soovi korral tuhastamise korraldamiseks on vajalik võtta ühendust matusebürooga. Kirikliku matuse korral ka kirikuõpetajaga. Üheks võimaluseks tuha matmiseks ning lapse mälestamiseks on Vaikuse laste rahupaik. Uuri täpsemalt www.vaiksed.ee .	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus
LAPSE NIMI	Lapse nimi märgitakse surma tõendile (soovi korral ka sünni tõendile). Sünni ja surma registreerimine toimub perekonnaseisutoiminguid tegevas asutuses.	<ul style="list-style-type: none"> • Perekonnaseisutoimingute seadus

Vanemahüvitise arvutamine kuni kolmeaastase vahega saadud laste puhul, kui eelmine laps surnult/sureb pärast sündi

Juhul kui laps surnult alates 22. rasedusnädalast või sureb pärast sündi, võetakse järgneva vanemahüvitise arvutamisel arvesse järjestikuste sündide meetme põhimõtteid juhul, kui varasemast tulust arvatud hüvitise suurus on saajale soodsam. Kui rasedus katkeb enne 22. rasedusnädalat, järjestikuste sündide meede ei rakendu, sest enne 22. rasedusnädalat katkenud rasedust ei loeta kehtiva seadusandluse kohaselt sünniks.

VAIKUSE LAPSED

Paraku tuleb lapse kaotanud vanemal kohe silmitsi seista mitmete praktiliste toimingutega.

Antud väljaandes on välja toodud neist peamised. Võid tunda, et sinu jõuvarud on lõpukorral ja siis on hea, kui mõni lähedastest nendes toimingutes abiks on. Teisalt on need sammud vanematele olulised oma leinateekonna alustamiseks. Olgugi, et üsna lühike, kuid siiski väga väärtuslik oli selle pisikese elu. See elu on ka väärt mälestamist. Soovitame küsida lisaks abi asjatundjatelt – näiteks haigla sotsiaaltöötajalt.

Olgu siin veel meelde tuletatud, et Maailma Tervishoiuorganisatsiooni eestvõttel on rahvusvaheliselt kokku lepitud teatud mõisted. Ametlikult on sünnitusega tegemist, kui rasedus on kestnud 22 nädalat ja/või kui loote kaal on 500 g. Väiksema raseduse korral on ametlikes materjalides tegemist abordiga (iseeneslik raseduse katkemine või meditsiinilistel näidustustel esile kutsutud abort). Seetõttu on selguse huvides ka siinses tekstis kasutatud lapse sünni kohta vastavalt erinevaid mõisteid, olgugi, et emme-issi südamevalu suurus ei sõltu lapse täpsest vanusest tema kaotuse hetkel.

RASEDUSE KATKEMINE – üsasisene loote hukk enne 22. rasedusnädalat.

SURNULTSÜND – vähemalt 500 g sünnikaaluga ja pärast 22. rasedusnädalat toimunud üsasisene surm. Oluline on ära märkida, et osade meditsiiniliste toimingute aluseks on ainult kaal 500 g, mitte täpne rasedusnädalate arv.